

Дело С-424/23**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване:**

11 юли 2023 г.

Запитваща юрисдикция: Ondernemingsrechtbank Gent, afdeling Gent (Стопански съд Гент,
отделение Гент, Белгия)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

28 юни 2023 г.

Ищец:

DYKA Plastics NV

Ответник:

Fluvius System Operator CV

Предмет на главното производство

Главното производство е по иск на ищеца пред Ondernemingsrechtbank (Стопански съд) за установяване, че политиката на ответника — която се отнася до възлагането на обществени поръчки за изграждане на канализация за отвеждане на отпадъчни води и съгласно която в документацията за такива обществени поръчки по правило се изисква канализационните тръби да са изработени от стъклокерамика и бетон — е несъвместима със законодателството в областта на възлагането на обществени поръчки, както и за задължаване на ответника да измени по-конкретно техническите спецификации на документацията за определена обществена поръчка и за осъждането му да заплати обезщетение за вреди.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициалното запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС, се отнася до въпроса как трябва да се тълкува член 42 от Директива 2014/24.

По-специално запитващата юрисдикция иска да се установи дали съдържащото се в параграф 3 от тази разпоредба изброяване на начините за определяне на технически спецификации е изчерпателно или съгласно параграф 4 от същата разпоредба е допустимо в техническите спецификации да се посочат канализационни тръби от стъклокерамика и бетон, и дали такова посочване на един продукт, независимо от обстоятелството, че различни конкуриращи се предприятия могат да го предлагат, вече облагодетелства или отстранява някои предприятия или продукти, или, напротив, е необходимо само едно предприятие да предлага съответния продукт на пазара, и накрая, дали нарушението на този параграф 3 и/или на този параграф 4 представлява и нарушение на член 18, параграф 1 от Директива 2014/24.

Преюдициални въпроси

1. Трябва ли член 42, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС да се тълкува в смисъл, че съдържащото се в него изброяване на начините за определяне на техническите спецификации е изчерпателно и че следователно възлагащият орган е длъжен да определи техническите спецификации за обществените си поръчки по един от посочените в тази разпоредба начини?
2. Трябва ли член 42, параграф 4 от Директива 2014/24/ЕС да се тълкува в смисъл, че посочването в техническите спецификации на обществена поръчка на стъклокерамични и бетонови канализационни тръби (в зависимост от конкретната канализационна система) следва да се счита за едно или повече от изброените в тази разпоредба посочвания, като например на определени видове тръби или начини на производството им?
3. Трябва ли член 42, параграф 4 от Директива 2014/14/ЕС да се тълкува в смисъл, че посочването в техническите спецификации на обществени поръчки на определен продукт, като например на стъклокерамични и бетонови канализационни тръби (в зависимост от конкретната канализационна система), представлява посочване на специфични технически решения, което води до предвидения в тази разпоредба резултат (а именно „до облагодетелстване или отстраняване на някои предприятия или някои продукти“), тъй като вследствие на него предприятията, които предлагат алтернативни на този продукт решения, са отстранени от самото начало и по този начин са поставени в по-неблагоприятно положение, макар и различни конкурентни предприятия да предлагат този продукт, или че е необходимо да не съществува никаква конкуренция по отношение на този продукт, като например по отношение на стъклокерамичните и бетоновите канализационни тръби (в зависимост от конкретната канализационна система), и че следователно наличието на такъв резултат може да се твърди само ако продуктът е характерен за определено предприятие, което единствено го предлага на пазара?

4. Трябва ли член 42, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС да се тълкува в смисъл, че установено нарушение на член 42, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС и/или на член 42, параграф 4 от Директива 2014/24/ЕС поради незаконосъобразно използване на посочвания в техническите спецификации на обществени поръчки (например за стъклокерамични и бетонови канализационни тръби (в зависимост от конкретната канализационна система) предполага също и нарушение на член 42, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и на свързания с него член 18, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС?

Посочени разпоредби от правото на Съюза и от националното право

Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО, членове 18 и 42, съображение 74

Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten (Закон от 17 юни 2016 г. за обществените поръчки, наричан по-нататък „Overheidsopdrachtenwet“), членове 4, 5 и 53

Кратко представяне на фактите и главното производство

- 1 Главното производство се отнася до възлагането на обществени поръчки за работи по канализационната система. Ответникът е възлагащ орган, който в документацията за възлагане на тези поръчки предвижда, че въпросните тръби по правило трябва да бъдат изработени (само) от стъклокерамика и бетон. Ищецът е производител и доставчик на пластмасови канализационни тръби и следователно не може да предлага продуктите си в рамките на посочените поръчки.
- 2 Поради това ищецът счита, че политиката на ответника в областта на обществените поръчки е незаконосъобразна. През последните години той многократно е молил ответника да промени тази си политика. В това отношение ищецът вече е отправил предупреждение до ответника и е поискал от него да обясни политиката си в областта на обществените поръчки. Именно с оглед на това ищецът е сезирал запитващата юрисдикция с искане за отправяне на настоящото преюдициално запитване.

Основни доводи на страните в главното производство

- 3 Ищецът твърди, че като доставчик на пластмасови тръби системно е поставян в неравностойно положение и не му е предоставена справедлива възможност да участва в обявяваните от ответника процедури за възлагане на обществени поръчки. Посочването в документацията за обществената поръчка на стъклокерамични и бетонови тръби представлявало техническа

спецификация по смисъла на правото в областта на обществените поръчки и изключвало без всякакво основание пластмасовите тръби, което възпрепятствало конкуренцията и било несъвместимо с правото в областта на обществените поръчки.

По-специално ищецът твърди, че ответникът е нарушил член 53, параграф 3 от *Overheidsopdrachtenwet*, тъй като въпросните технически спецификации не са били определени по един от изчерпателно изброените в тази разпоредба начини. Освен това той нарушил и член 53, параграф 4 от този закон, тъй като техническите спецификации предвиждали само едно техническо решение, като по този начин облагодетелствали или отстранявали някои предприятия или някои продукти. Забраната, съдържаща се в тази разпоредба, не се ограничавала до случая, в който възлагащият орган изисква уникален продукт, който може да бъде предложен само от едно предприятие. Освен това нарушението на член 53, параграфи 3 и 4 от *Overheidsopdrachtenwet* означавало и нарушение на член 4, член 5 и член 53, параграф 2 от този закон. Член 53, параграф 2 от *Overheidsopdrachtenwet* по същество представлявал конкретен израз на основните задължения на възлагащите органи като ответника по член 4 (принцип на равенство) и по член 5 (принцип на конкуренция). Тези членове изисквали да се допускат разнообразни решения, а в настоящия случай предприятия като ищеца, които предлагали алтернативни решения, били отстранени. Накрая, ответникът нарушил едновременно задължението за полагане на грижа, принципа на пропорционалност и принципа на справедливост.

С оглед на това ответникът трябвало да коригира поведението си в бъдеще. Тъй като досега бил принуден да пропусне редица възможности за участие в процедурите за възлагане на въпросните поръчки, ищецът претърпял вреди, които ответникът трябвало да обезщети.

- 4 Ответникът твърди, че разполага с право на преценка и следователно има право да избере без допълнителна обосновка от какъв материал, а именно от стъклокерамика и бетон, трябва да бъдат канализационните му тръби.

Този подход не противоречал на член 53, параграф 4 от *Overheidsopdrachtenwet*. Според ответника в случая обаче тази разпоредба не е приложима, тъй като в документите за възлагането на поръчката не се изисква „уникален продукт“. Той също така сочи, че съществуват няколко производители и доставчици на тръби от стъклокерамика и бетон. Освен това съществували основателни причини за избора на тръби от стъклокерамика за изграждане на канализационни системи за отводняване в сухо време и на тръби от бетон за изграждане на канализационни системи за отводняване на дъждовни води. Тръбите от стъклокерамика били с продължителност на живота най-малко 100 години, докато пластмасовите тръби били с продължителност на живота само 50 години. Освен това при пластмасовите тръби имало повече повреди и дефекти, отколкото при тръбите от стъклокерамика, поради което разходите за поддръжка били по-

високи при пластмасовите тръби. Както от финансова гледна точка, така и от гледна точка на клиента, изборът на тръби от стъклокерамика бил достатъчно обоснован. Освен това били налице и основателни екологични причини против избора на пластмасови тръби. Следователно пластмасовите тръби се приемали само ако това е оправдано с оглед на обстоятелствата на съответния проект.

Кратко представяне на мотивите за отправяне на преюдициалното запитване

- 5 Според запитващата юрисдикция се поставя въпросът дали описанието на разглежданите тръби в документацията за обществената поръчка отговаря на изискванията на член 53 от *Overheidsopdrachtenwet* във връзка с член 42 от Директива 2014/24.

Това описание не съдържало никакви стандарти, на които тези тръби трябвало да отговарят. Това правело невъзможно за предприятията да предлагат алтернативни технически решения, които отговарят на тези стандарти. Не се споменавали и никакви изисквания за работните характеристики или функционални изисквания, които биха позволили други технически решения. Поради това доводът на ответника, че имало няколко производители на тръби от стъклокерамика и бетон и че следователно не се изисквал уникален продукт, бил неоснователен.

- 6 Освен това запитващата юрисдикция иска да разбере дали съдържашото се в член 42, параграф 3 от Директива 2014/24 изброяване на начините, по които могат да бъдат определени техническите спецификации, е изчерпателно или само примерно.

Според изводите на запитващата юрисдикция „продуктът“ са канализационните тръби, а „изискването“ е той да бъде изработен от стъклокерамика или бетон. Освен това трябвало да се изясни дали начинът, по който ответникът определил въпросните технически спецификации, бил съвместим с начина, по който това трябвало да бъде направено съгласно член 53 от *Overheidsopdrachtenwet* във връзка с Директива 2014/24.

- 7 Накрая запитващата юрисдикция иска да се установи дали посочването от страна на ответника в техническите спецификации на канализационни тръби от стъклокерамика и бетон трябва да се счита за едно или повече от изброените в член 42, параграф 4 от Директива 2014/24 посочвания, като например посочване на определени видове тръби или пък на определени производства на тръби.